

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

Quand]o luxuria palliat se subtriplici specie virtutum].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

penas: odit deum panarū actorē. **N**az multi odiunt penas: qui tamen eas patient ferre deberent ex reuerentia diuine iusticie. **A**ug^o. x. cōfess. dicit q̄ mala penalia q̄ de^o tolerare iubet non amare: ē prumperem odiū dei punientis. **H** est habere odio dei iusticiam q̄d est gūssimū p̄ccm. **G**reg^o. Nequius est odisse iusticiam: q̄ non fecisse. **S**ep^o ma filia est amor mundi. **P**ro quo sciendum q̄ amare mundū est multū periculosum. **P**rimo q̄ charitatē de^o extinguit. **J**ohis. ij. **S**i quis diligit mōm. non est charitas patris in illo. **S**cdo q̄ sic dilectio dei est fons oīm bonorum z p̄tutum. ita dilectio mundi oīm viciōz. **U**n^o **G**reg^o. **D**isce hō non diligere munduz vt diligas deū: auerte vt p̄uertaz. funde vt implearis. **T**ertio q̄ inimic^o dei p̄stituitur. **U**nde **J**acobi. 4. **A**micitia huius mundi inimica est deo. **Q**uarto q̄ seruū diaboli se facit. **A**p̄ls ad **G**al. p̄. **S**i mundo placerem: seruus xp̄i non essem. **U**nde **M**ath. 6. **N**emo p̄r duobus dñis seruire. **U**nde etiā **C**hrisost. sup **M**ath. **Q**uā miserū est mūd^o. z miseri qui eū sequunt: semp eīm homines mundi opa excluderūt a vita. **N**ota si amor mundi intm̄ exerescat in hoīe q̄ p̄ponat amori dei vel vite etne. vel si reuondat in iniuriā: q̄ tollit charitatē. p̄xi mi est p̄ccm mortale. **S**i tñ citra hos limites sistat: p̄r esse veniale. **S**exta filia est stulticia. **H**oc est: si quis exprimere valet scz illud gaudiū sempiternum. z hereditatem celestē p̄temnere. z p̄ nihilo reputare. z plus delectari in zeno luxurie: q̄ in deo: et oībus bonis: z gaudijs spiritualibus z celestibz:

Luxuria palliat se tripliat

Luxuria palliat se sub tripliat specie virtutū. **P**rimo occultat se sub specie affabilitatis z beniuolentie. z hoc apparet in illis q̄ alijs se nimis affabiles exhibēt. **S**unt em̄ quidā qui ad hoc student: vt oībus se affabiles et

gratiosos exhibeāt z oībz placere desiderant. z sic frequent occultat se vobis voluptatis. **E**t illa cogitatio est multū periculosa. q̄ sub ipa puritas p̄tutis z sinceritas diuini amoris frequent inficit p̄ occultatū amorē carnis. **R**emediū cōtra hanc voluptatē est q̄ hō diligēt cōsideret mentem suā z discutiat. vtrū sub sp̄e affabilitatis z amicitie quā exerceat aliqua p̄cupiscentia vel inclinatio p̄uari amoris latent se abscondat. **E**t si quā talium deprehendit: securi^o tunc erit q̄ se potius exhibeat singularē z maturū q̄ q̄ per suā affabilitatem malā inclinationem in seipso suscitaret. vel alijs ipam p̄curz. z etiā optimū remediū ē ad idē q̄ hō tāta magnimitate z tāta cordis altitudine mentis pudicitia amplectatur vt etiā dedignetur se cuiusq̄ familiariter exhibere. vt possit sue mentis puritas inquinari. **E**t hec magnanimitas id est cordis sublimitas nequa q̄ ab elatione: sed potius ab virtutis amore procedit. **S**cdo occultat se sub specie charitatis z amicitie. z hoc apparet in his q̄ dicunt. q̄ ideo singulari affectione ad aliquas p̄sonas inclinentur. vt exinde p̄fectum sue salutis magis querant. z eorū directōe in deū magis feruent z sollicitate insistant. **E**t isti multoties decipiunt. **Q**uia in hoc casu sub ficta sp̄e charitatis z salutis p̄ximiviscus carnal^o p̄cupiscentie se occultat. **R**emediū h̄ est q̄ hō diligēt p̄sideret quāta vtilitas illi p̄sone puenire possit p̄ cui^o p̄fectu singularē ad ipam affectōez gerit. **C**ōsideret si illa p̄sona sua directōe z studio indigeat. **N**ā si hō seipm̄ aut aliā p̄sonā adeo mollem cognoscat: q̄ notabiliter timeat q̄ ex ei^o studio sibi vel illi ment^o occupatio vel gloria amor^o inclinatio pueniat: tunc ē hōi q̄ se ab oībz ill^o actibz restringat ex quibz posset sibi vel alijs aliq̄d noxiū puenire. **N**ā etiā **G**reg^o. **Q**uotienscūq̄ q̄s p̄ gest^o p̄caces z leues diuinū amorē in corde p̄ximū diminuit: toties in mēte sua seipsum

spūalit' occidit. Si autē q̄s scire voluerit
 an ex suo amore cor p̄sone alteri' occu/
 per. ex hoc cognoscat si illa p̄sona affeāt
 q̄ amor tu' in corde suo sup̄mū locuz re/
 near. Vel si familiaritatē tuā cū alia p/
 sona moleste ferat hec em̄ sūt certa signa
 noxiē z puerse dilectōis. **T**ertio oculat
 se sub sp̄e sanctitatis z beneficentiē.
Et hoc apparet in illis qui dicunt q̄ ad
 hāc p̄sonā vel ad illā magis inclinātur:
 ratione sanctitatis z castitatis z virtuo/
 sitatis in ea relucētis: asserētēs: q̄ ob h̄
 familiaritatem eius frequētē vt bonis
 exemplis ei' edificent. Et isti plerumq̄
 decipiunt. vt dicit Aug'. Nec eo min'
 femiē timēde sunt: qz religiose sūt. qz qn̄
 to religiosiores tanto citius allūunt. et
 plerumq̄ sub sp̄e sanctitatis latere viscus
 libidinis. Sciendū q̄ quando aliq̄ per
 sona deuota desiderat habē puata col/
 loquiāz conuentus familiares: tunc ille
 amor familiaris sepe generat carnalem
Et hoc contingit in viris perfectis. put
 dicit Aug'. i. li. d. singularitate clericoz.
Crede mihi exptus loquor ex femiaruz
 familiaritate: multos cedros cecidisse co/
 gnoui. de quozū lapsu nō min' suspica/
 bar q̄ hyeronimū vel ambrosij. Et brūis
 Ambro. dicit. Perfectos quosq̄ viros
 nisi p̄ muliēs diabol' ipugnaē psueuit
Remediū h̄ hāc cōculatōem psueuit
 q̄ hō virilitatē illos ac' quos alicui p̄
 sone. p̄ sua sanctitate impēdit: nō p̄sone
 p̄t' cōplacentiā: h̄ dei amore exerceat si
 ne magna mora z lōgo p̄iunctu femiaz
 Amb. Si pudicitia q̄ris femina quaz
 videris hū cōuersantē: mente dilige nō
 corporali frequētia. Quia nec es dauid
 sanctior: nec salomōe sapientior. nec sam/
 p̄sone fortior. Remēto semp q̄ paradisi
 colonū de possessione sua mulier elecit.
Cōtra illos q̄ dicūt se nō posse castitūē
Equitur reprehensio illoz q̄ di/
 cūt se non posse cōtinere a forni/
 catione. q̄ hoc sit fallum: patz p̄
 mo p̄ hoc. qz diuersa testimōia sacre scri/
 ture h̄ reprobat. **E**t p̄mo illō Gen. 4.
 qd̄ dixit dñs ad cayn loq̄ns d̄ peccato
 Subtus te erit appetitus tuus: z tu do/
 minaberis illi. **U**n quasi mēdaciū dñs
 imponit: qui dicūt se nō posse cōtinere:
 cū tamē homo dñat appetitui cuiuslibz
 peccati: sic q̄ possit inclināioni huic resē
 ltere. **I**tem Job. vi. An poterit quis gu/
 stare qd̄ gustatū affert mortē. **I**n vita/
 te qui haberet p̄fectā fidē cognoscerz q̄
 delectatio fornicatōis ē venenata. **M**e
 rito vitanda. Nonne si apponeret alicui
 cib' amarissim' v' venenat'. ipse statū dī
 ceret nō possum aliq̄ mō comedere. **V**o/
 luptas p̄o fornicatōis extra infimōniū
 ē venenata. imo etiā morte amarioz. qz
 hic morte spūali. i. culpē hoīez inficit. **I**n
 futuro autē inficiet hoīem morte eterna
 tam corporis q̄ anime. **I**tem p̄bat per
 illō Eccl. 15. Apposui tibi aquā z ignē
 ad qd̄ volueris porrigē manū. **E**t post.
Un hoīez mors z vita bonū z malū: qd̄
 placuerit: dabit illi. **I**tem p̄bat p̄ illō apli.
 Fidel' est d̄s q̄ nō p̄mittit nos temptari
 sup̄ illō qd̄ possum'. **S**ecūdo ideo ca/
 ue d̄z q̄s ne p̄naciē dicat se nō posse cō/
 tinere qz p̄ hoc reddidit se inferiorē burtz aīa
 lib' qz min' h̄z libertatē animi z voluntat'
 tis q̄ bruta aīalia: cum tū dignitas illa
 data sit hoī p̄ ceteris aīalib' q̄ liber ar/
 bitriū h̄z. **P**iscis em̄ temp̄ se ab esca:
 si hamū videt. **E**t autē a ḡno frumētū si
 laqueū videt. **E**t miser hō timore mort'
 et ne nō vult se temperare ab illicitis vo/
 luptatib' ip̄ius luxurie. **T**ertio idē qz
 talis incurrit maledictionē om̄ipotent'
 qui dicūt se non posse cōtinere: cū tamē
 deus nullū impossibile p̄cepit homini.
Unde Hiero. **M**aledictus q̄ d̄r deuz
 p̄cepisse impossibile. **Q**uarto idē: qz
 tales sūt blasphemētes q̄ imponūt deo
 id qd̄ ei nō cōuenit: z insup̄ qd̄ est cōtra
 eius diuinā reuerentiā. **H**oc patz. qz i
 ponūt deo ignorantiam: q̄ si nō sciuisset
 grauamē oneris z infirmitatem homis.
 qui tamē est eterna sapia: z om̄ia nouit.